
Wat verandert er per 1 juli 2024 op het terrein van het ministerie SZW

Datum: 20-jun-2024

Op 1 juli 2024 verandert er een aantal regels op het terrein van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Hieronder een overzicht van de wijzigingen.

Dubbele kinderbijslag

Ouders van kinderen met een indicatie voor Wet langdurige zorg (Wlz) krijgen per 1 juli automatisch dubbele kinderbijslag. Dubbele kinderbijslag intensieve zorg is een tegemoetkoming voor ouders van kinderen die veel extra zorg nodig hebben. Ook is het mogelijk gemaakt de dubbele kinderbijslag met 6 maanden terugwerkende kracht toe te kennen.

WIA-beoordelingen

Om de achterstanden in de sociaal medische beoordelingen voor een WIA-uitkering terug te brengen, komt er vanaf 1 juli een tijdelijke maatregel bij. Hierdoor wordt er alleen gekeken naar wat mensen feitelijk verdienen. Op basis daarvan volgt een beoordeling over de mate van arbeidsongeschiktheid. De tijdelijke maatregel is voor de komende 3 jaar. Naar verwachting kunnen hierdoor jaarlijks 3.000 tot 4.000 meer WIA-claimbeoordelingen worden uitgevoerd.

Kinderopvang

Per 1 juli 2024 veranderen de kwaliteitseisen voor de buitenschoolse opvang (bso) en de dagopvang. De bso kan door de aanpassingen meer activiteiten aanbieden die passen bij de ontwikkeling van de kinderen. In de dagopvang mogen beroepskrachten in opleiding onder voorwaarden een 'vast gezicht' (vaste beroepskracht) zijn voor de kinderen. Deze aanpassing moet werkdruk en roosterproblemen door personeelstekort verminderen.

Ook worden per 1 juli 2024 het minimumuurloon, de uitkeringen geïndexeerd.

Bron: Rijksoverheid

Armoede | Nibud: Mensen met een beperking hebben meer moeite om rond te komen

Datum: 24-jun-2024

Mensen met een beperking hebben te maken met hogere noodzakelijke kosten. Dit maakt hun financiële situatie moeilijker. Dat blijkt uit een nieuw onderzoek van het Nibud. Ieder(in) heeft meegewerkt aan dit onderzoek.

Voorbeeldbegrotingen

In het rapport heeft Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) voorbeeldbegrotingen gemaakt, specifiek voor mensen met een beperking. Deze begrotingen laten zien welke uitgaven noodzakelijk zijn voor een huishouden. Elk jaar maakt Nibud nieuwe 'minimumvoorbeeldbegrotingen'. Deze helpen de overheid bij het maken van beleid om mensen met een laag inkomen te helpen.

Samenwerking met Ieder(in)

De verschillende soorten meerkosten heeft Nibud in kaart gebracht door middel van literatuuronderzoek en gesprekken met ervaringsdeskundigen en professionals. Nibud en experts van Ieder(in) werkten nauw samen. De hoogte van de meerkosten heeft Nibud berekend op basis van verschillende bronnen, waaronder statistieken van het CBS, het Woononderzoek Nederland (WoON) van het CBS, specifieke databestanden van het Verbond van Verzekeraars en beschikbare informatie van verschillende zorgverzekeraars.

Voorbeeldsituaties

De begrotingen zijn gemaakt voor verschillende soorten huishoudens van mensen met beperkingen. Ze hebben gekeken naar verschillende beperkingen, inkomens en samenstellingen van huishoudens. Deze gegevens zijn vergeleken met huishoudens zonder beperkingen. Hieruit blijkt dat mensen met een beperking vaak geld tekortkomen. Huishoudens met een beperking houden altijd minder geld over dan vergelijkbare huishoudens zonder beperking.

Veelvoorkomende meerkosten

Uit het literatuuronderzoek en de groepsgesprekken blijkt dat mensen met beperkingen vaak hoge extra kosten hebben voor vervoer, energie, medicijnen en voedingssupplementen, eigen betalingen voor hulpmiddelen en de

zorgverzekering. Ook geven ze vaak meer geld uit aan telefonie, vakantie, begeleiding en wassen. Sommige kosten kunnen erg hoog oplopen, vooral voor vakanties en wonen.

Minder inkomsten

Een beperking kan ervoor zorgen dat iemand minder of helemaal niet kan werken. Hierdoor houden mensen met een beperking vaak veel minder geld over dan mensen zonder beperking. Dit maakt het moeilijker om hun financiële situatie te verbeteren.

Minder financiële ruimte

Nibud stelt dat mensen met een beperking vaak minder geld overhouden, ondanks extra voorzieningen en vergoedingen. Zij moeten meer moeite doen om rond te komen en hebben een groter risico op geldtekort. Ieder(in) herkent de uitkomsten van dit onderzoek. Mensen met een beperking of chronische ziekte hebben hoge zorg- en meerkosten en, ook vanwege hun beperking of ziekte, vaker een laag inkomen. Hun bestaanszekerheid staat onder druk. Ieder(in) pleit daarom voor het verminderen van de stapeling van zorgkosten voor mensen met een beperking. En voor een hoger inkomen.

Belang van dit onderzoek

Dit onderzoek helpt om te begrijpen hoe extra kosten door een beperking tot geldtekorten kunnen leiden. Het laat zien wat de financiële gevolgen zijn van het leven met een beperking in verschillende situaties. Dit onderzoek is daarom belangrijk voor het maken van beleid en kan helpen om de situatie van mensen met een beperking te verbeteren.

Bron: Sociaalweb

Regelgeving | Uitkeringsbedragen per 1 juli 2024

Datum: 20-jun-2024

Per 1 juli 2024 wordt de hoogte van een aantal uitkeringen aangepast.

Het gaat om de:

- Participatiewet;
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW);
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ);
- Algemene Ouderdomswet (AOW);
- Algemene nabestaandenwet (Anw);
- Wet werk en arbeidsondersteuning Jonggehandicapten (Wajong);
- Werkloosheidswet (WW);
- Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA);
- Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO);
- Ziektewet (ZW);
- Toeslagenwet (TW).

Dit komt doordat deze uitkeringen gekoppeld zijn aan het wettelijk minimumloon. Het minimumloon stijgt van afgeleid € 13,27 per uur (bij een 36-urige werkweek) naar € 13,68 per uur per 1 juli 2024.

Tevens worden de minimumjeugdlonen per 1 juli 2024 herzien. Die stijgen met hetzelfde percentage. Bovendien wordt de kinderbijslag verhoogd in lijn met de ontwikkeling van de consumentenprijzen.

[Bij deze nieuwsbrief vindt u het uitgebreide document "Uitkeringsbedragen per 1 juli 2024"](#)

Bron: Rijksoverheid

UWV | Praktisch beoordelen per 1 juli leidend bij WIA-keuring (verdieping)

Datum: 20-jun-2024

UWV kijkt per 1 juli 2024 bij een WIA-beoordeling tijdelijk alleen nog naar het feitelijke verdienvermogen van een langdurig arbeidsongeschikte werknemer. De maatregel, die de achterstanden van UWV bij de sociaal-medische beoordelingen moet terugdringen, heeft een looptijd van drie jaar.

De maatregel uit het ontwerpbesluit, dat het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten wijzigt, moet de achterstanden van UWV bij de sociaal-medische beoordelingen terugdringen. Het Schattingsbesluit bepaalt onder meer de manier waarop de arbeidsongeschiktheid van een werknemer wordt vastgesteld.

Feitelijke verdiensten werknemer leidend

Als een werknemer 104 weken arbeidsongeschikt is, komt hij mogelijk in aanmerking voor een WIA-uitkering. Hiervoor – en voor de hoogte van de uitkering – is de mate van arbeidsongeschiktheid van de werknemer van belang. Het ontwerpbesluit regelt onder meer dat voor mensen die deels aan het werk zijn ten tijde van de WIA-claimbeoordeling, op basis van alleen hun feitelijke verdiensten een beoordeling wordt gemaakt van hun arbeidsongeschiktheidspercentage. Dit wordt ook wel 'praktisch beoordelen' genoemd.

Tot 1 juli vindt bij werknemers die nog inkomsten uit arbeid hebben, zowel een praktische als een theoretische beoordeling (een schatting van wat iemand in theorie nog kan verdienen) plaats. De beoordeling met de laagste mate van arbeidsongeschiktheid bepaalt of iemand wel of niet een WIA-uitkering krijgt. Het vervallen van de theoretische schatting moet verzekeringsartsen van UWV 'vrij maken' voor andere werkzaamheden, waardoor jaarlijks 2.000 tot 3.000 extra WIA-aanvragen kunnen worden beoordeeld.

Soms nog wel een uitgebreid verzekeringsgeneeskundig onderzoek

Als een werknemer bij de WIA-claimbeoordeling maximaal 20% verdient van wat hij verdiende vóór hij arbeidsongeschikt raakte ('maatmaninkomen' genoemd), volgt er nog wel een uitgebreid verzekeringsgeneeskundig onderzoek door een verzekeringsarts. Hierbij wordt ook het theoretische verdienvermogen van de werknemer meegewogen. Dit is om na te gaan of er mogelijk sprake is van volledige, blijvende arbeidsongeschiktheid van de werknemer en hij recht heeft op een uitkering op grond van de Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA). Zo niet, dan moet ook voor een werknemer zonder inkomsten de mate van arbeidsongeschiktheid en de hoogte van de WIA worden vastgesteld. De maatregel heeft een looptijd van drie jaar. Ook herbeoordelingen van (ex-)werknemers vallen onder de werking van het ontwerpbesluit.

Bij deze nieuwsbrief vindt u tevens het naslagwerk "Handreiking Praktisch Beoordelen van UWV (versie juni 2024)"

Bron: Rendement

Armoede | Rijksoverheid: Voortgang aanpak geldzorgen, armoede en schulden

Datum: 25-jun-2024

Carola Schouten, de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen, heeft vandaag de voortgangsrapportage 'Aanpak geldzorgen, armoede en schulden' naar de Tweede Kamer gestuurd. Zij beschrijft daarin de stand van zaken bij het bestrijden van armoede. Volgens de minister zijn er de afgelopen twee jaar mooie resultaten behaald. Zo zijn er minder mensen met een inkomen onder de armoedegrens. Ook groeien er veel minder kinderen op in een gezin met een inkomen onder die grens. Tegelijkertijd moet er nog veel gebeuren om de doelstellingen te halen. Zeker als het gaat om problematische schulden. Zo zijn er grote zorgen over het aantal jongeren dat in de schulden komt.

Minister Carola Schouten: "In Nederland moet je fatsoenlijk kunnen rondkomen. Dat betekent dat je nieuwe kleding kunt kopen als je kinderen dat nodig hebben. En dat je vaste grond onder de voeten hebt, zodat je plannen kan maken voor de toekomst. De afgelopen twee jaar zijn de prijzen erg hard gestegen, wat zeker mensen met een laag inkomen raakt. Toch hebben we veel maatregelen kunnen nemen om te zorgen dat zij het beter kregen. Ik maak me nog wel grote zorgen over het aantal mensen met schulden. Zeker bij jongeren. Zij hebben hun hele toekomst nog voor zich en moeten daar onbezorgd aan kunnen beginnen. Een schuld is zo gemaakt, maar kan je lang achtervolgen."

Armoedecijfers

Toen dit kabinet begon, had 6,1% van de mensen een inkomen onder de armoedegrens. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Plan Bureau (CPB). In 2024 daalt dit naar 4,7%. Het CPB heeft voor dit cijfer nog wel gerekend met de extra verhoging van het minimumloon. Deze is onlangs echter door de Eerste Kamer verworpen. Om de doelstelling van het kabinet te halen, moet het armoedecijfer dalen naar 3,15% in 2030.

In 2021 leefde 7,2% van de kinderen onder de armoedegrens. In 2024 is dit getal gedaald naar 4,9%. Volgens de doelstelling moet dit volgend jaar verder omlaag naar 4,6%. Steeds meer Nederlanders zeggen dat ze rond kunnen komen. Dat blijkt uit onderzoek van het Nibud. In 2022 gaf 13% aan moeilijk tot zeer moeilijk rond te komen. In 2024 is dat gedaald naar 9%.

De daling komt door structurele maatregelen van het kabinet. Zo is de afgelopen periode het wettelijk minimumloon verhoogd. De bijstand en de AOW zijn daaraan gekoppeld en gingen dus ook omhoog. Daarnaast verhoogde het kabinet het kindgebonden budget. En mensen krijgen sinds dit jaar meer huurtoeslag.

Voedselhulp en schoolmaaltijden

Het kabinet heeft veel maatregelen genomen om de koopkracht te verhogen. Toch heeft een grote groep Nederlanders nog steeds hulp nodig. Voor hun dagelijkse eten en andere boodschappen. Daarom gaf het kabinet het afgelopen jaar geld aan het Nederlandse Rode Kruis en de stichting Voedselvangnet. In dat netwerk werken voedselbanken samen. Ook heeft het Armoedefonds geld gekregen om menstruatieproducten uit te delen. Er zijn nu 2.000 plekken in Nederland waar producten kunnen worden verstrekt. Deze maand gaat het ministerie in gesprek met de betrokken organisaties om te kijken hoe we nog meer plekken kunnen realiseren.

Daarnaast zijn er de afgelopen jaren op een kwart van scholen in het primair en voortgezet onderwijs maaltijden uitgedeeld. Het gaat om scholen met veel leerlingen waarvan de ouders een laag inkomen hebben. Hiermee worden op dit moment ruim 300.000 leerlingen ondersteund met een dagelijkse schoolmaaltijd.

Omgang met geld door jongeren

Een groot punt van zorg is het aantal jongeren met schulden. In 2023 hebben minderjarigen 600.000 keer iets op afbetaling gekocht. Ook al is dit verboden. Dat het toch vaak gebeurt, blijkt uit cijfers van de Autoriteit Financiële Markten. Dit is zeer zorgelijk. Vooral omdat kinderen de gevolgen van dit soort schulden niet kunnen overzien. De aanbieders hebben toegezegd dat zij bij alle gebruikers gaan controleren of de opgegeven geboortedatum correct is.

Ook de Europese Unie wil strengere regels voor kopen op afbetaling. Aanbieders moeten controleren of hun klanten hun leningen wel kunnen betalen. Ze moeten zich ook houden aan de maximale kosten van krediet. En hun informatie en reclame moet voldoen aan regels. Het kabinet zet alles op alles om deze Europese regels snel om te zetten naar Nederlandse wetgeving.

Het kabinet heeft ook budget voor lessen over geld. Het afgelopen jaar hebben 27 mbo-opleidingen hier subsidie voor gekregen. In totaal gaat het om € 8,4 miljoen. 23 opleidingen geven ook financiële begeleiding aan studenten met geldzorgen. Op dit moment worden de aanvragen van middelbare scholen behandeld. Voor hen is € 18,7 miljoen beschikbaar. In 2025 kunnen basisscholen ook subsidie aanvragen voor lessen over geld.

Energiearmoede

De energiekosten zijn sinds 2021 fors gestegen. Het kabinet heeft daarom in 2022 en 2023 een energietoeslag ingesteld. Gemeenten hebben dat bedrag betaald aan inwoners die op of rond het bestaansminimum leven. Dit ging voor een groot deel automatisch. Veel mensen hoefden er dus geen aanvraag voor in te dienen.

Van 22 januari tot 20 maart 2024 was het Tijdelijk Noodfonds Energie voor de tweede keer geopend. In dat fonds zat € 84 miljoen. Dat bedrag kwam van de Rijksoverheid en een paar grote energiebedrijven. Het fonds heeft dit jaar 100.000 huishoudens geholpen bij het betalen van hun energierekening. Gemiddeld kreeg een huishouden een half jaar lang elke maand 100 euro korting op de energierekening.

Uit onderzoek van TNO blijkt dat de compensatie en koopkrachtmaatregelen ruim 400 duizend huishoudens hebben behoed voor energiearmoede. Zonder deze ondersteuning zou het aantal energiearme huishoudens verdubbeld zijn tot ruim één miljoen huishoudens in 2022.

Schulden

Het aantal mensen dat door schulden in de problemen komt, neemt toe. De afgelopen jaren was dat een lichte stijging. Van 7,7% in 2021 naar 8,8% van de Nederlanders in 2023. Tegelijkertijd vragen minder mensen om schuldhulp. Het kabinet neemt een aantal maatregelen om dat te veranderen.

Het kabinet wil vooral mensen met beginnende schulden bereiken. Om te voorkomen dat zij echt in de problemen komen. Het kabinet wil dat doen op plekken waar mensen elkaar ontmoeten. Bijvoorbeeld bij huisartsen, op scholen en in kerken en moskeeën. Maar ook op de werkvloer, bij vrijwilligersorganisaties en bij het sociaal werk.

Er moet een basisniveau aan schuldhulpverlening komen. Op 21 maart hebben Divosa, de NVVK, de VNG en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid daar afspraken over gemaakt. Zodat de hulp toegankelijk wordt. Daarbij is het belangrijk dat die hulp in iedere gemeente uit minimaal dezelfde elementen bestaat.

Mensen moeten ook minder vaak een schuld bij de overheid hebben. Dat streven staat in de Rijksincassovisie. Daarom werkt het kabinet aan één betalingsregeling voor alle betalingen aan het Rijk. Daar doen al veel organisaties aan mee. Onder andere CAK, CJIB, DUO en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Op 1 juli 2024 sluiten ook UWV, RDI en RVO aan. Daarnaast komt er bij de invordering van achterstallige betalingen meer aandacht voor het voorkomen van problematische schulden.

Op 1 april van dit jaar trad de wet incassodienstverlening in werking. Die wet stelt voor het eerst kwaliteitseisen aan incassobureaus. Zo moeten zij zich registreren en komt er strenger toezicht. Ook komen er aanvullende regels om hoge incassokosten tegengaan. Deze wijziging gaat naar verwachting in op 1 oktober 2024. Momenteel wordt er gewerkt aan een herziening van de civiele invorderingsketen, om het onnodig oplopen van incassokosten tegen te gaan.

Bron: Rijksoverheid

Wetgeving | Wet betaalbare huur aangenomen en van kracht vanaf 1 juli (www.ismijnhuurteatuur.nl)

Datum: 25-jun-2024

Vandaag stemde ook de Eerste Kamer in met de Wet betaalbare huur. Daarmee is de inwerkingtreding van de wet op 1 juli 2024 een feit. Huurders kunnen vanaf dat moment een beroep gaan doen op de wet. Wel is er een termijn afgesproken tot 1 januari 2025 waarin gemeenten zich kunnen voorbereiden op de handhaving.

“Dit is een enorme mijlpaal. Een teken dat de Volkshuisvesting terug is van weggeweest. Met de Wet betaalbare huur worden huurders beschermd en dat is hard nodig. De explosief gestegen huren vanwege de enorme schaarste aan huurwoningen, zijn voor veel mensen met een normaal inkomen niet meer op te brengen. Dat brengt de bestaanszekerheid van heel veel mensen in de knel. Deze wet gaat voor vele duizenden huurders een enorm verschil maken. En de wet is zo vormgegeven dat investeren en verhuren nog prima uit kan, want ook dat is uiteindelijk in het belang van huurders”, zegt minister Hugo de Jonge van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Regulering middenhuur

Met de Wet betaalbare huur wordt de huur voor middeninkomens weer betaalbaar. De wet zorgt ervoor dat mensen een betaalbare huurwoning kunnen krijgen met een huurprijs die past bij de kwaliteit van de woning. De gereguleerde huur wordt met deze wet uitgebreid naar huurwoningen in het middensegment tot en met 186 punten die volgens het Woningwaarderingssysteem (WWS) maximaal €1.157,95 per maand gaan kosten. Door de combinatie van de regulering van de middenhuur en het dwingend maken van het WWS, is de inschatting dat de huur van ruim 300.000 woningen met gemiddeld €190 omlaag gaat en er 113.000 huurwoningen terugkomen naar het betaalbare segment.

Aanpassing huurprijs

Bij alle nieuwe huurcontracten – die op of na 1 juli 2024 zijn afgesloten – moeten verhuurders zich houden aan de maximale huurprijs. Bij woningen tot en met 143 punten verandert soms ook iets voor bestaande contracten. Klopt de huur niet met het puntenaantal, dan moet de huur in sommige gevallen direct of anders na een jaar omlaag. Dit geldt ook voor woningen van particuliere verhuurders, studentenkamers en andere onzelfstandige woonruimtes. Als verhuurders zich niet aan de nieuwe regels houden, kunnen ze vanaf 1 januari 2025 een boete krijgen van de gemeente. Ook moeten verhuurders per 1 januari 2025 bij nieuwe contracten een puntentelling opnemen. Zo weet de huurder wat de maximale huurprijs voor de huurwoning is.

Is mijn huur te duur?

Op ismijnhuurteatuur.nl kunnen huurders en verhuurders nagaan welke huur past bij de huurwoning. Daarbij worden ze ook gewezen op de Huurprijscheck van de Huurcommissie. Daarnaast wordt in een video kort uitgelegd wat de Wet betaalbare huur betekent en wordt er antwoord gegeven op veel gestelde vragen.

Bron: Rijksoverheid

UWV | “Erkenning van longcovid voor WIA-uitkering gaat vaak mis: Beoordeling bij driekwart van de patiënten onvoldoende”

Datum: 1-juli-2024

Medische gegevens van longcovidpatiënten worden onvoldoende meegewogen bij de aanvraag voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA). En hierdoor krijgen ze een verkeerde UWV uitkering. Dit blijkt uit onafhankelijk onderzoek, in handen van EenVandaag.

'De verzekeringsarts had geen idee wat longcovid is', 'ze onderschatten de ernst van mijn klachten' en 'ik voel me niet gehoord en heb niet het idee dat het medisch dossier door de arts is bestudeerd'. Het zijn drie veelzeggende citaten uit het onderzoeksverslag Aldus resultaten vooronderzoek medische rapportages longcovid.

'Kort door de bocht en zonder argumentatie':

Een onderzoek naar 112 WIA-beoordelingen van longcovidpatiënten. Een voorwaarde in het onderzoek was dat ze ook de medische dossiers konden bekijken. Hierdoor bleven uiteindelijk 46 dossiers over. Daarvan bleek in 25 procent van de dossiers het eindoordeel voldoende te zijn onderbouwd, maar bij de andere 75 procent bleek de kwaliteit onvoldoende.

'Medische feiten werden niet meegewogen', schrijven de onderzoekers in het verslag. 'En in een deel van de rapportages was een duidelijke visie of eigen mening zichtbaar'. De rapportages zijn volgens hen wel uitgebreid, maar de inhoudelijke kwaliteit liet te wensen over. 'De overwegingen waren meestal kort door de bocht en zonder argumentatie.' Bovendien ontbreekt de kennis over de ziekte longcovid.

'Kan en moet anders':

"Natuurlijk schrok men over de onderzoeksresultaten. "Het raakt mij als verzekeringsarts. Dit kan anders en moet anders. "De gevolgen van verkeerde en onvolledige beoordelingen zijn dan ook flink. Longcovidpatiënten worden in staat geacht tot het werken van veel meer uren dan ze op basis van hun medische achtergrond daadwerkelijk kunnen. Bijvoorbeeld: iemand die volgens de bedrijfsarts nog maar 9 uur kan werken, kan volgens de arts van het UWV wel 32 uur werken.

Verstrekkende gevolgen:

Een van de onderzoekers, die zelf 40 jaar als verzekeringsarts werkte bij het UWV, vertelt dat zoiets verstrekkende gevolgen kan hebben. "Mensen krijgen daardoor niet de WIA-uitkering waar ze recht op hebben, of zelfs helemaal geen uitkering. "Die onzekerheid geeft veel stress over hun financiële situatie, geeft hij aan. "En dat is dan natuurlijk ook niet goed voor je gezondheid."

Over het onderzoek: EenVandaag berichtte vorige maand al over het grote aantal fouten dat gemaakt wordt bij de WIA-beoordelingen. Uit een eigen interne steekproef van uitkeringsinstantie UWV bleek dat in de helft van de gevallen cruciale fouten of slechte onderbouwingen werden geconstateerd. Ook een interne klokkenluider waarschuwde voor de gevolgen van de hoge werkdruk en achterhaalde beoordelingsmethodiek.

In het geval van longcovidpatiënten lijkt het risico op een verkeerde beoordeling dus mogelijk nog groter. Dat blijkt ook uit de meldingen van tientallen mensen met longcovid, na de uitzending. Sinds het begin van de coronapandemie in 2020 krijgt het UWV steeds vaker aanvragen van longcovidpatiënten, die volledig of deels arbeidsongeschikt zijn als gevolg van langdurige gezondheidsproblemen. Het aantal beoordelingen staat inmiddels op meer dan 12.000.

'Dat gaat niet goed':

Een van de onderzoekers staat als verzekeringsarts en jurist sinds 2 jaar longcovidpatiënten bij die zich niet gehoord voelen door het UWV. Hij merkte dat deze patiënten vaak in de problemen komen. "Ik hoorde al die indrukwekkende verhalen van patiënten en dan denk je: dat gaat niet goed, mensen krijgen niet waar ze recht op hebben". Beide onderzoekers besloten zoveel mogelijk dossiers anoniem en afzonderlijk van elkaar te beoordelen om ze daarna samen te bespreken.

Geen puf voor bezwaar:

Dat mensen door een verkeerd onderbouwd longcovid dossier een te lage, te hoge of helemaal geen uitkering krijgen, is niet het enige probleem. Het zorgt ook 'voor veel onbegrip' en mensen moeten in bezwaar en beroep gaan om hun recht te halen, schrijven beide onderzoekers.

Van bezwaar of beroep zien veel mensen ook af, zien de onderzoekers. "Er zijn enorme wachttijden bij het UWV", zegt een van de onderzoekers. "Bovendien hebben veel longcovidpatiënten hier geen energie en geen puf voor. En al deze procedures kosten heel veel geld en tijd. Dat is een belasting van ons systeem die je niet moet willen."

Onderzoek als startpunt:

De onderzoekers benadrukken dat conclusies over de selectie van 46 dossiers wellicht niet een op een te vertalen zijn naar de ruim 12.000 beoordeelde dossiers, maar dat het wel een goed beeld geeft van de verschillen in benadering en beoordeling van longcovidpatiënten.

"De bevindingen in dit onderzoek laten zien dat er geen uniformiteit is in de onderbouwing van de belastbaarheid of uniformiteit in het vaststellen van de beperkingen van de cliënten." Ze adviseren om dit onderzoek te gebruiken als startpunt voor een grootschalig landelijk onderzoek naar juistheid van dossiers van longcovidpatiënten en daarnaast het onderzoeken van bezwaarzaken.

Rode kaart:

Faas vindt dat het UWV lang heeft gewacht om gericht naar deze longcovidgroep te kijken. "Dat had eerder gekund. We moeten nu stappen zetten. Als er over een halfjaar nog niks is gedaan dan krijgt het UWV van mij een rode kaart." Een van de onderzoekers wil meer dan 1000 dossiers gaan onderzoeken. Mochten daar meer onjuiste beoordelingen tussen zitten dan 'moet daar natuurlijk gerichte actie op volgen'.

UWV onderneemt actie:

Het UWV laat in een reactie weten dat ze zelf ook vinden dat de kwaliteit van de longcovid-beoordelingen beter moet. Alle UWV verzekeringsartsen krijgen een bijscholing en er wordt nagedacht over een protocol.

Er komt inderdaad een breder onderzoek naar de eerder gedane ruim 12.000 beoordelingen. Het is de bedoeling dat er een steekproef wordt gedaan waarin 10 procent van alle longcovid-beoordelingen opnieuw worden bekeken.

Bron: EenVandaag / BUS

UWV | UWV vindt eigen dienstverlening voor arbeidsongeschikten onvoldoende en noemt dat 'verontrustend'

Datum: 21-jun-2024

De arbeidsongeschiktheidsbeoordelingen door uitkeringsinstantie UWV zijn in de helft van de gevallen onzorgvuldig. Met als gevolg dat mensen mogelijk een verkeerde, geen of juist te hoge uitkering krijgen. EenVandaag sprak met tientallen betrokkenen.

'De kwaliteit van onze dienstverlening is niet op orde', schrijft het UWV zelf in maart van dit jaar in een interne memo die in handen is van EenVandaag. De uitkeringsinstantie kampt met grote achterstanden bij het wegwerken van dossiers, dat is bekend. Maar er worden in de beoordelingen ook heel veel fouten gemaakt.

'Schadelijk voor klanten'

De overheidsorganisatie noemt dat zelf 'verontrustend'. "Een slechte kwaliteit van dienstverlening is uiteindelijk altijd schadelijk voor onze cliënten."

Het kan overigens ook dat de Staat daardoor veel te veel betaalt, omdat sommige mensen juist onterecht arbeidsongeschikt worden verklaard.

UWV-klokkenluider

Een paar maanden geleden meldt een klokkenluider zich bij EenVandaag. Deze persoon is zelf werkzaam als arbeidsdeskundige bij uitkeringsinstantie UWV.

De klokkenluider zet grote vraagtekens bij de manier waarop het UWV arbeidsongeschiktheidsbeoordelingen uitvoert. "Het is van begin tot het eind een schatting. Vaak zie je dat de wegingen op alle aspecten niet correct zijn. Het heeft verstrekende gevolgen voor de klant. Heel veel mensen verliezen hierdoor hun huis en gezinnen vallen uit elkaar."

Verantwoording onderzoek

Het verhaal van de klokkenluider wordt ondersteund met interne documenten waar EenVandaag inzicht in heeft gekregen, tientallen gesprekken met arbeidsongeschikten en deskundigen. En ook in vele rechterlijke uitspraken van alleen dit jaar is terug te lezen dat de onderbouwingen van het UWV rammelen.

Een andere klokkenluider van binnen het UWV bevestigt recent het verhaal van de collega. EenVandaag heeft veel meer arbeidsongeschikten gesproken dan uiteindelijk in de publicaties te zien en te horen zijn. Voor velen was het te emotioneel om hun verhaal publiek te vertellen, of ze waren bang dat ze een probleem met het UWV zouden krijgen.

Fouten of gebrekkige onderbouwing in dossiers

Dat er veel fout gaat, blijkt ook uit een steekproef van het UWV zelf van het tweede kwartaal vorig jaar. Daarbij zijn 114 dossiers tegen het licht gehouden, waarbij in 48 procent van de dossiers een of meerdere gebreken werden vastgesteld die gemaakt waren door de procesbegeleider (fouten in 24 procent van de dossiers), verzekeringsarts (30 procent) en arbeidsdeskundige (20 procent).

De vastgestelde fouten van de procesbegeleider hebben direct gevolgen voor de uitkering van arbeidsongeschikten, want die hebben onder meer gevolgen voor het berekenen van recht, duur, hoogte van de uitkering en de registratie daarvan. 'De beoordeling is dan fundamenteel onjuist', zo is te lezen in het rapport. De beoordelingen van verzekeringsartsen en arbeidsdeskundigen blijken regelmatig oncontroleerbaar en slecht onderbouwd.

Systeem onwetenschappelijk

Het zijn niet alleen de beoordelingen, maar ook het systeem dat wordt gebruikt waar het volgens de klokkenluiders en diverse deskundigen misgaat. Arbeidsongeschikten kunnen volgens het computersysteem theoretisch functies uitoefenen, die voor hen fysiek niet eens mogelijk zijn. Op basis daarvan wordt wel bepaald in welke mate ze arbeidsongeschikt zijn.

Er is bovendien volgens de betrokkenen sprake van willekeur. Het kan afhankelijk zijn van de UWV-medewerker en de regio waarin je woont, wat de uitkomst is en hoeveel procent je arbeidsongeschikt wordt verklaard. Dat terwijl het besluit voor mensen grote impact heeft.

'Beoordelingsmethode is onwetenschappelijk'

"Ik snap dat de klant zich niet gehoord en gezien voelt, en zich ook niet herkent in wat er met hem gebeurt", vertelt de klokkenluider. Volgens hem is de methode waarmee mensen worden beoordeeld onwetenschappelijk. "Mensen worden niet altijd fysiek gezien en alleen beoordeeld op de aanwezige dossiers."

Er wordt nauwelijks getest wat mensen kunnen tillen, duwen, dragen en cognitief aankunnen. "Of het nou om een mentaal aspect of een fysiek aspect gaat, je zou getest moeten worden."

Fysiek testen

Bewegingswetenschapper van het Amsterdam UMC Paul Kuijer pleit al langere tijd voor het belang van fysiek testen van arbeidsongeschikten. Het UWV werkt met een 'functionele mogelijkhedenlijst', een FML, daarmee wordt ingeschat wat iemand wel of niet kan. Maar de normen van deze lijst kloppen volgens Kuijer niet.

"Dan krijgen mensen soms beroepen en functies te horen die zelfs niet voor gezonde werkenden gezond zijn. Dus dan krijg je uit het computersysteem een aantal functies, waarvan we weten dat ook gezonde mensen dat niet volhouden. Dus dat is natuurlijk volstrekt onwenselijk." Kuijer pleit voor de zogenoemde FCE-test, waarbij mensen worden blootgesteld aan lichamelijke testen.

Stijgend aantal WIA-rechtszaken

Zo'n test voorkomt ook de bezwaren en rechtszaken die bakken geld kosten en mensen die al ziek zijn heel veel stress geven. Dit ziet ook Lieke Wajon van stichting Belangenbehartiging Sociale Zekerheid in Nijmegen. Die stichting staat UWV-slachtoffers die bezwaar willen maken bij.

"We krijgen heel veel hulpvragen. Ik denk dat ik er misschien wel een beetje te veel mee te maken heb gehad om er echt van te schrikken. Het is zeker wel zo dat inderdaad sommige zaken je heel erg aangrijpen", vertelt Wajon.

Honderden zaken per jaar

Uit een selectie van de WIA-uitspraken op Rechtspraak.nl blijkt dat sinds de invoering van de WIA in 2005 het aantal zaken stijgt naar honderden per jaar.

"Vaak wordt het excuuszinnetje gebruikt in de spreekkamer, dat je er tegen in bezwaar mag gaan. Maar mensen verzanden dan vaak en weten niet goed hoe ze bezwaar moeten maken", vertelt de klokkenluider. Dat is de ervaring die arbeidsongeschikten ook aan ons vertellen.

UWV vindt eigen dienstverlening voor arbeidsongeschikten onvoldoende

Interne discussies

Wajon heeft zelf ook bij het UWV gewerkt. Waar ze destijds intern tegenaan liep, dat verschillende afdelingen anders denken over hoe mensen moeten worden beoordeeld, ziet ze nu ook in haar praktijk terug.

"Wat ik bijvoorbeeld heb meegemaakt, is dat afdelingen onderling ook aan het discussiëren zijn van hoe het moet worden opgelost. Dat ze het onderling ook niet eens zijn met elkaar. De een vindt dat de ander het werk moet doen, de ander vindt dat de een het werk moet doen. Ik begrijp dat ze het druk hebben, maar ik vind het nog steeds niet goed dat het zo gebeurt."

'Stop per direct met dit systeem'

De klokkenluider pleit voor het volledig stoppen met beoordelingen tot het UWV het lek boven heeft en het systeem klopt. "Ik snap dat mensen er wanhopig van worden. Ik vind het ook heel pijnlijk."

Hij vult aan: "Ik hoop dat er spoedig iets verandert, zowel voor mijn collega's in de uitvoering als voor de burger. Want er wordt veel onrecht aangedaan. Ik lig hier wel wakker van. Ik vind dat je als overheid de gouden standaard moet leveren en ik ben van mening dat die nu niet wordt geleverd."

'Niet verkeerd beoordeeld'

Chantal Gielen, directeur Arbeid en Gezondheid van het UWV, reageert op de bevindingen en kritiek. Volgens haar hoeft het feit dat de steekproef uitwijst dat bijna de helft van de dossiers fouten of slechte onderbouwingen bevatten niet te betekenen dat arbeidsongeschikten ook verkeerd zijn beoordeeld.

"De beoordeling hoeft niet onnauwkeurig te zijn als het niet nauwkeurig op papier staat. En diezelfde persoon die probeert eigenlijk zijn tijd zo efficiënt mogelijk te verdelen tussen het zien van mensen, het spreken van mensen en het zo goed mogelijk opschrijven." De werkdruk is hoog, zo legt ze uit.

Afgehandelde dossiers niet herzien

Opnieuw de al afgehandelde dossiers gaan beoordelen, ziet ze dan ook niets in. "Alles van de afgelopen jaren opnieuw gaan doen levert, denk ik in alle eerlijkheid, weinig op. Daarmee doen we ook de hele grote groep, die nu op dit moment ons nodig heeft, tekort. Wetende dat hoe sneller je mensen helpt, hoe groter het effect is."

Bovendien laat de directeur weten dat het altijd mogelijk is om bezwaar te maken en beroep aan te tekenen.

Afhankelijk van wetswijziging

Gielen is wel kritisch op het systeem en zou dat graag aangepast zien. "Wij zien dat dit niet de ideale manier is om de vertaling te maken van beperkingen naar wat iemand kan. Vooral omdat de aansluiting met de cliënt gewoon lastig is. Mensen die horen het en die begrijpen niet per definitie hoe dat aan elkaar hangt en wat er van ze verwacht wordt. Dan zou ik zeggen: kom met iets wat daar beter op aansluit, wat niet meer theoretisch is."

Het UWV is daarbij volgens haar wel afhankelijk van een wetswijziging. Begin dit jaar is er een onderzoek gepresenteerd met daarin drie richtingen om het WIA-stelsel te verbeteren. Daar zal een nieuw kabinet mee aan de slag moeten. De komende jaren zal het huidige systeem nog gebruikt blijven om arbeidsongeschikten te beoordelen. Volgens Gielen wordt er binnen het UWV hard gewerkt aan verbeteringen.

Bron: Eenvandaag

Schulden | Consumentenbond: "stop de schuldenindustrie"

Datum: 15-jul-2024

DEN HAAG (ANP) - Het systeem van schulden incasseren moet op de schop. Dat vindt de Consumentenbond, die staatssecretaris Teun Struycken (Rechtsbescherming) in een brief oproept maatregelen te nemen. "Bedrijven zouden geen geld mogen verdienen aan andermans schuld. En de kosten mogen niet zó oplopen dat consumenten daardoor steeds dieper in de problemen komen."

De bond geeft aan dat een op de elf huishoudens problematische schulden heeft. "Tegelijkertijd verdient de schuldenindustrie miljarden aan de ellende van consumenten", aldus de bond, die dit immoreel en maatschappelijk onverantwoord noemt. "We moeten af van bedrijven wier businessmodel is gebaseerd op het innen van incassokosten. In 2022 was de gemiddelde winstmarge van incassobureaus 46 procent. Dat zegt genoeg", zegt directeur van de Consumentenbond Sandra Molenaar.

"We erkennen dat er problemen en excessen bestaan", zegt een woordvoerder van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Hij benadrukt dat het vorige kabinet "veel in gang heeft gezet" om de schuldenproblematiek aan te pakken. "Dit is ook het doel van het nieuwe kabinet."

Toerekenvolgorde

De Consumentenbond wil dat bij consumenten met schulden alleen daadwerkelijk gemaakte kosten in rekening worden gebracht. "De hoogte van incassokosten is nu afhankelijk van de hoogte van de vordering. Maar eigenlijk is dat heel raar. Of je nu een brief stuurt vanwege een schuld van 50, 500 of 5000 euro, die administratieve handeling wordt er niet duurder door", aldus Molenaar.

Daarnaast wil de bond dat de zogenoemde toerekenvolgorde wordt omgedraaid. "Als iemand met schulden nu een bedrag aflost, dan wordt dat eerst in mindering gebracht op de incassokosten, dan op de rente over de schuld en tenslotte pas op de openstaande schuld. Het gevolg is dat sommige consumenten langdurig betalen voor telkens weer opstapelende kosten", legt de directeur uit.

Verder moet er volgens de bond een verbod komen op het opkopen en doorverkopen van schulden. "Zo'n opkopende partij heeft totaal geen binding met consumenten of benul van de oorspronkelijke vordering. De menselijke maat mist. Bovendien moet het bedrijf het geld dat het betaalde voor die bulk aan schulden, terugverdienen. En dat gaat maar al te vaak over de rug van de schuldenaren", aldus de bond.

Bron: Consumentenbond

Nederlandse Arbeidsinspectie: onderzoek 'Op papier arbeidsvermogen, in de praktijk geen reële kans op werk'

Datum: 16-jul-2024

Mensen met een beperking moeten een reële kans op werk hebben bij reguliere werkgevers. Daarvoor is de banenafpraak in het leven geroepen; een afspraak uit 2013 tussen sociale partners en het kabinet om de arbeidsparticipatie van mensen met een beperking te bevorderen.

De praktijk is alleen weerbarstiger: een groot deel van de mensen in de banenafpraak heeft zodanige beperkingen en problemen dat er sterke twijfels zijn of zij wel een reële kans op regulier werk hebben en of zij passen binnen de banenafpraak. Mogelijk zijn zij beter op hun plek in andere vormen van participatie.

In totaal heeft 35 procent van de mensen in de doelgroep banenafpraak tussen 1 januari 2019 en 1 januari 2022 in het geheel niet gewerkt: 0 uren. Ook in de jaren 2015 tot en met 2018 hebben verreweg de meeste mensen van deze groep niet gewerkt. Het gaat dus om lange periodes van niet werken.

Dat concludeert de Nederlandse Arbeidsinspectie in het onderzoek 'Op papier arbeidsvermogen, in de praktijk geen reële kans op werk' naar de doeltreffendheid van de ondersteuning door UWV en gemeenten aan mensen uit de doelgroep banenafpraak. Het onderzoek is vandaag op de website van de Nederlandse Arbeidsinspectie gepubliceerd en wordt binnenkort aan de Tweede Kamer aangeboden.

Belemmeringen

Voor mensen uit de doelgroep banenafpraak die nog wel een reële kans op regulier werk hebben, is de dienstverlening van UWV en gemeenten gericht om hen aan het werk te helpen. Of dat succesvol is, hangt af van hoe actief zij worden begeleid. In de praktijk is dat slechts een kleine groep mensen. Een groot deel van de doelgroep banenafpraak krijgt geen actieve begeleiding, eenvoudigweg omdat daar geen tijd voor is. Er zijn dan weinig klantcontacten en dan zijn de kansen op activering en re-integratie te klein.

Naast een gebrek aan tijd ziet de Arbeidsinspectie nog een aantal belemmeringen. Werkgevers zijn vaak op zoek naar iemand die direct inzetbaar is, maar juist de mensen uit de doelgroep banenafpraak hebben voor hen een te grote afstand tot de arbeidsmarkt. Werkgevers moeten bij deze mensen te veel aanpassingen doen in hun organisatie of te veel begeleiding inzetten om hen productief te kunnen laten zijn.

De wachttijden in de zorg zijn lang en daar krijgen mensen met gezondheidsproblemen geregeld mee te maken. Ook is er bij mensen in de banenafpraak vaak angst voor (negatieve) financiële consequenties bij aan het werk te gaan.

Medewerkers van UWV en gemeenten ervaren daarnaast nog te veel obstakels om simpel te kunnen schakelen naar andere vormen van participatie, zoals vrijwilligerswerk, dagbesteding of beschermt werk.

Wat helpt wel?

De grootste succesfactor bij het naar werk begeleiden van mensen binnen deze doelgroep is tijd. Tijd voor maatwerk, investeren in een vertrouwensband, waarborgen van continuïteit in de dienstverlening en zicht houden op ontwikkelingen van klanten die (tijdelijke) niet aan re-integratie werken.

Bron: Nederlandse Arbeidsinspectie

De oprisser:

Herziening beslissing UWV (art. 4:6 Awb) Wat is het en wat kun je er mee?

Het belang van tijdig bezwaar en beroep instellen

Beslissingen van het UWV worden in de regel via een door de betrokkene in te dienen bezwaar- en/of beroepsprocedure hersteld. Het is dan ook zaak tijdig bezwaar en/of beroep in te stellen tegen de beslissing waar het u het niet eens mee bent.

Bent u namelijk te laat met uw bezwaarschrift, dan wordt uw bezwaarschrift niet in behandeling genomen en is de beslissing van het UWV onherroepelijk. U heeft dan nog maar enkele mogelijkheden om het UWV te bewegen een voor u passende beoordeling af te geven.

Afhankelijk van uw situatie heeft u dan de mogelijkheid tot het:

- aanvragen van een herkeuring
- opnieuw ziek melden als gevolg van toegenomen arbeidsongeschiktheid;
- indienen herzieningsverzoek op grond van nieuwe feiten artikel 6, boek 4 van de Algemene wet Bestuursrecht (artikel 4:6 Awb).

In dit laatste geval moet u als belanghebbende wel nieuwe (vaak) medische feiten kunnen aandragen die het UWV niet bekend waren op de datum van de originele beslissing.

Hier gaan wij verder op in, omdat dit in sommige gevallen toch mogelijkheden biedt voor een passende en gewenste uitkomst.

Mogelijkheden tot herziening (artikel 4:6 Awb)

Een UWV beslissing/beoordeling kan slechts in heel specifieke en bijzondere gevallen worden herzien. Dit is het geval indien er nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheid blijken als bedoeld in artikel 4:6 van de Algemene wet Bestuursrecht die – indien tijdig bekend bij het UWV op de datum van de bestreden beslissing – tot een andere beslissing hadden geleid.

Welke feiten en omstandigheden kunnen succesvol tot een herziening leiden?

Artikel 4:6 Awb stelt:

“Indien na een geheel of gedeeltelijke afwijzende beschikking een nieuwe aanvraag wordt gedaan, is de aanvrager gehouden nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden te vermelden. Lid 2: Wanneer geen nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden worden vermeld, kan het bestuursorgaan zonder toepassing te geven aan artikel 4:5 de aanvraag afwijzen onder verwijzing naar zijn eerdere afwijzende beschikking”

Deze logische bepaling is opgenomen om te voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan het beginsel van formele rechtskracht. Anders zou door indiening van een nieuwe aanvraag een nieuwe bezwaartermijn lopen, als bijvoorbeeld de bezwaartermijn van de eerste afwijzing niet is benut. Dat is natuurlijk niet de bedoeling van de wet en de gedachte achter het herzieningsinstrument.

Maar in de rechtspraak is de werking van artikel 4:6 uitgebreid op een zodanige wijze dat de belanghebbende niet snel effectief tot herziening zal komen. De definitie is namelijk:

“onder nieuw gebleken feiten en omstandigheden worden begrepen feiten of omstandigheden die zijn voorgevallen na het nemen van het eerdere besluit of die niet vóór het nemen van dat besluit konden en behoorden te worden aangevoerd, alsmede bewijsstukken van eerder aangevoerde feiten en omstandigheden die niet vóór het nemen van het eerdere besluit konden en behoorden te worden overgelegd. Is hieraan (wel) voldaan, dan is niettemin geen sprake van nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden die een hernieuwde rechterlijke beoordeling rechtvaardigen, indien op voorhand is uitgesloten dat hetgeen alsnog is aangevoerd of overgelegd kan afdoen aan het eerdere besluit en de overwegingen waarop dat rust”

In gewone mensen taal wil dit zeggen dat geen herziening wordt aangenomen:

- Herziening wordt alleen aangenomen als er sprake is van nieuwe informatie die niet beschikbaar is geweest op de datum van de eerdere UWV beschikking;
- Was deze informatie echter wel beschikbaar geweest op deze datum, vast staat dat deze tot een andere beslissing zou hebben geleid.

Bron: Expertise-instituut
